

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Ing. Antona Jakubíka na verejnom zasadnutí konanom 8. októbra 2008 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **M. M.** vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 1 T 45/2004, prerokoval dovolanie obvineného, ktoré podal proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. mája 2007, sp. zn. 1 To 92/2006, a podľa § 368 ods. 1, § 377, § 383 § 384 ods. 1, § 385 ods. 1, § 386, § 388 ods. 1 a § 391 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 16. mája 2007, sp. zn. 1 To 92/2004, bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 256 Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanovení § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), v neprospech obvineného M.M..

Napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e .**

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo 16. mája 2004, sp. zn. 1T 45/2004, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Okresnému súdu Bratislava IV sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prejednal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 5. októbra 2005, sp. zn. 1T 45/2004, uznal obvineného M.M. za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (účinného do 31. decembra 2005, v znení zákona č. 248/1994 Z.z.) na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň mesiaca január 1999 v Bratislave, na H. ul. č. 8, vo svojom byte si zapožičal od poškodenej N. Ž. sumu 150 000 Sk, čo potvrdil na príjmovom pokladničnom doklade z 28. januára 1999, a to na preklopenie finančných problémov svojej firmy C., s.r.o., vydávajúc sa lživo za jej konateľa, pričom peniaze nezaevidoval do účtovníctva firmy a tieto použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil poškodenej N. Ž. škodu vo výške 150 000 Sk.

Za to bol odsúdený podľa § 250 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ktorého výkon mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov v zmysle § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. Zároveň obvinenému bola uložená povinnosť (§ 59 ods. 2 Tr. zák.), aby počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia uhradil spôsobenú škodu.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005) obvinený bol zaviazaný nahradiť poškodenej N. Ž. škodu v sume 150 000 Sk spolu s úrokom z omeškania.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal prostredníctvom svojho obhajcu obvinený odvolania, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením zo 16. mája 2007, sp. zn. 1To 92/2006, zamietol podľa § 256 Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005) ako nedôvodné.

Obvinený M. M., zastúpený obhajcom JUDr. Š. A., podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, poukazujúci na dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (účinného od 1. januára 2006). Z jeho písomných dôvodov vyplýva, že obvinený nepopiera ustálený skutkový stav. Priznal, že sumu 150 000 Sk si skutočne od poškodenej požičal, avšak namietal právne posúdenie ustáleného skutku Okresným i Krajským súdom. Uviedol, že na základe vykonaných dôkazov je nesprávny ich právny záver, že tieto peniaze vylákal od poškodenej s podvodným úmyslom tak, ako to požaduje ustanovenie § 250 Tr. zák. (účinného v čase uskutočnenia skutku), ktoré tiež vyžaduje úmyselné zavinenie. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vyslovil porušenie ustanovenia § 256 Tr. por. (účinného do 31. decembra 2005), napadnutého uznesenia krajského súdu, toto uznesenie zrušil a zrušil aj rozsudok Okresného súdu, ktorý tomuto uzneseniu predchádzal a vec prikázal okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Zástupkyňa generálneho prokurátora Slovenskej republiky prítomná na verejnom zasadnutí navrhla podané dovolanie zamietnuť, pretože podľa jej názoru, v tomto prípade nie je daný dovolací dôvod a právne posúdenie zisteného skutku súdmi nižších stupňov je správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou, obvineným v jeho prospech (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) proti výroku, ktorý sa ho priamo týka v zákonom stanovenej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 Tr. por.), za splnenia zákonných podmienok uvedených v § 372, § 373 a § 374 Tr. por. a zároveň zistil, že podané dovolanie je potrebné prerokovať na verejnom zasadnutí v zmysle § 383 Tr. por., lebo je zrejmé, že sú dané dôvody dovolania, ktoré obvinený v ňom uviedol, t.j. podľa § 371 písm. i/ Tr. por.

Rozhodnutiami okresného a krajského súdu bolo ustálené, že obvinený v presne nezistený deň mesiaca január 1999 v Bratislave, na H. ul. č. 8, vo svojom byte si zapožičal od poškodenej N. Ž. sumu 1150 000 Sk, čo potvrdil na príjmovom pokladničnom doklade z 28. januára 1999, a to na preklopenie finančných problémov svojej firmy C., s.r.o. vydávajúc sa lživo za jej konateľa, pričom peniaze nezaevidoval do účtovníctva firmy a tieto použil pre vlastnú potrebu, čím spôsobil poškodenej N. Ž. škodu vo výške 150 000 Sk.

Na základe tohto skutkového stavu súd prvého stupňa a následne i odvolací súd vyvodili, že obvinený poškodenú uviedol do omylu už pri prevzatí pôžičky v sume 150 000 Sk, lebo sa vydával za konateľa firmy, čím nebol, a peniaze použil pre svoju potrebu.

Dovolací súd po preskúmaní veci, však dospel k záveru, že zistený skutkový stav nebol vyčerpávajúco logický hodnotený najmä z toho pohľadu, že či je preukázaný úmysel obvineného už na začiatku celej transakcie (snahy získať pôžičku) uviesť poškodenú do omylu, aby sa sám na jej úkor obohatil.

Súdy prvého i druhého stupňa bez výhrady považovali obhajobu obvineného za účelovú; ten totiž tvrdil, že išlo o súkromnú pôžičku a poškodená netrvala na zmluve o pôžičke, o vypracovanie, ktorej požiadal svedkyňu Ing. S. M.. Nebolo vzaté do úvahy tvrdenie tejto svedkyne, ktorá jednoznačne uviedla, že obvinený ju požiadal o vyhotovenie zmluvy o pôžičke medzi nim, ako súkromnou osobou a poškodenou na sumu 150 000 Sk. V dôsledku pracovnej zaťaženia ju však nestihla vyhotoviť, no poškodená na nej netrvala a uspokojila sa s potvrdením o príjme uvedenej sumy na príslušnom doklade s pečiatkou firmy, keďže čisté tlačivo nemala.

Z tohto pohľadu je zrejmé, že súdy prvého i druhého stupňa dôsledne nevyhodnotili, z hľadiska preukázania subjektívnej stránky konania obvineného - jeho podvodného úmyslu, sčasti rozpornú výpoveď poškodenej, na okolnosti vzniku predmetnej pôžičky. Z obsahu výpovede poškodenej vyplýva, že peniaze obvinenému požičala na základe starej a dobrej známosti, pričom mu ich sama doniesla do jeho súkromného bytu (za prítomnosti svojej dcéry a manželky obvineného) a v čase odovzdania peňazí nežiadala doklad o ich prevzatí. Až následne, po niekoľkých dňoch, požiadala o potrebný doklad. Nebola tiež vyhodnotená skutočnosť, že až v opakovanom výsluchu pred vyšetrovateľom poškodená uviedla, a to nepochybne na navádzajúcu otázku, že obvinenému by peniaze nepožičala na súkromné účely, lebo bola svedkom, že pri takýchto pôžičkách ľudia strácali priateľov, no predmetné peniaze požičala obvinenému, resp. ich firme, ktorá, v prípade problémov, tieto peniaze vráti z jej majetku. V tejto súvislosti je teda nelogické, že uvedenú sumu obvinenému doručila súkromne do bytu a netrvala na zmluve o pôžičke s firmou, ktorej majetok mal byť zárukou na ich vrátenie. Na hlavnom pojednávaní tiež uviedla, že obvinený, keď následne pred ňou v priestoroch firmy podpísal doklad o prevzatí peňazí, jej povedal, že peniaze jej vráti do pol roka. Teda peniaze mal vrátiť on a nie firma. Tu treba tiež uviesť, že pre posúdenie

preukázania podvodného úmyslu nie je rozhodujúce len miesto kde sa doklady, potvrdenie, zmluvy... podpisujú. Takéto doklady s úmyslom podvodu by sa mohli podpísať v byte, reštaurácii a pod.

Z výpovede svedka J. J. vyplýva, že hoci obvinený nebol oficiálne zapísaný ako konateľ firmy, tým bola zapísaná jeho manželka, ale túto funkciu prakticky nevykonávala, riešil a zabezpečoval chod firmy. Keď chceli vo firme niečo robiť, riešiť, zabezpečiť, museli sa pýtať obvineného. Rovnaká skutočnosť v podstate vyplýva aj z vyjadrenia svedkyne Ing. S. M., ktorá okrem iného potvrdila, že obvinený mal v jednotlivých prípadoch poverenie na zastupovanie firmy. Je teda zrejmé, že obvinený M., aj keď nebol zapísaný v obchodnom registri ako konateľ firmy, v podstate vykonával celú činnosť, ktorú mal zabezpečovať konateľ, čo jeho manželka, zrejme formálne zapísaná, ako konateľ firmy, nerobila.

Na základe uvedených skutočností a vykonaných dôkazov, súdy obidvoch riadnych inšancií nesprávne vyhodnotili právne posúdenie zisteného skutkového stavu a nevysporiadali sa dôsledne s obhajobnou argumentáciou obvineného, že ide o občianskoprávny režim celého prípadu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, po zvážení všetkých rozhodujúcich okolností dospel k záveru, že v doterajšom konaní zistený skutok, ktorý mal spáchať obvinený, bol nesprávne právne posúdený ako trestný čin podvodu. Rozhodnutia odvolacieho súdu, rovnako ako jemu predchádzajúci rozsudok súdu prvého stupňa sú nezákonné, pretože bez nepochybného preukázania podvodného úmyslu obvinenému, bol tomuto v podstate imputovaný záver, že konal v úmysle, od samého začiatku, obohatiť sa na škodu iného jeho uvedením do omylu.

K nesprávnemu právnemu posúdeniu zisteného skutku dochádza aj vtedy, keď určité konanie páchatel'a je právne kvalifikované ako trestný čin, hoci nie sú naplnené všetky znaky skutkovej podstaty deliktu; taký stav zakladá existenciu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, preto podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 256 Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb.) a v konaní, ktoré

mu predchádzalo v ustanovení § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zák. č. 140/1961 Zb.) v neprospech obvineného. Súčasne, v zmysle § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 16. mája 2007, sp. zn. 1 To 92/2006, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo 16. mája 2004, sp. zn. 1 T 45/2004, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Zároveň prikázal Okresnému súdu Bratislava IV, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 8. októbra 2008

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová